

Številka: IDP-0320/2015

Datum: 31.03.2015

Zadeva: **Elaborat za leto 2015.**

Spoštovani!

V prilogi vam pošiljamo Elaborat o oblikovanju cen obveznih občinskih gospodarskih javnih služb varstva okolja, ki jih v občini izvaja Javno podjetje Prlekija.

S 1.1.2013 je bila uveljavljena Uredba o metodologiji za oblikovanje cen storitev obveznih občinskih gospodarskih javnih služb varstva okolja, ki je bila objavljena v Ur.l. RS, št. 87/2012 ter 109/2012 in z uveljavitvijo uredbe je prenehal veljati dotedanji Pravilnik o metodologiji za oblikovanje cen storitev obveznih občinskih gospodarskih javnih služb varstva okolja, prenehala pa je veljati tudi Uredba o določitvi najvišjih cen komunalnih storitev, kar pomeni, da so bile cene komunalnih storitev »odmrznjene« in so občine dobile pristojnost in obveznost ter odgovornost ustrezne ureditve izvajanja javnih služb in cen javnih služb po novih predpisih.

Uredba je prinesla na področju oblikovanja cen gospodarskih javnih služb številne spremembe, ki so očitne posebej tam, kjer cene še niso bile oblikovane niti po predhodno veljavnem pravilniku, precej sprememb pa je tudi glede na prvotni pravilnik; spremembe na kratko povzemamo v nadaljevanju:

- Izvajalec javne službe je dolžan enkrat letno pripraviti elaborat, ki obsega podatke o predračunskih in obračunskih količinah in cenah storitev javnih služb in (potem, ko bo ministrstvo določilo primerljiva področja) tudi primerjavo obračunskih in potrjenih cen s cenami na primerljivih področjih. V elaboratu je potrebno upoštevati tudi druge kalkulativne elemente (primerjave v panogi, kazalnike, količino storitev, stroške, obseg potrebnih sredstev izvajalca, število zaposlenih, sodila in delitev splošnih stroškov, druge storitve...).
- Elaborat in poročilo s podatki, ki so potrebni za preverjanje ustreznosti primerljivih področij, je dolžan izvajalec javne službe letno najpozneje do 31. marca tekočega leta za preteklo leto, poslati ministrstvu.
- Če razlika med potrjeno in obračunsko ceno storitev javnih služb presega 10 %, mora izvajalec javne službe elaborat poslati pristojnemu občinskemu organu, ki mora začeti postopek potrjevanja cene, ki jo z elaboratom predlaga izvajalec javnih služb.
- V primerih da občine, ki imajo skupnega izvajalca javnih služb ne določijo enotne cene, lahko vsaka občina ločeno določi ceno posamezne storitve javne službe, vendar je potrebno prihodke in odhodke posameznih javnih služb voditi ločeno. Tudi na obračunih komunalnih storitev, je potrebno prikazati cene ločeno.
- Ceno posamezne javne službe, ki jo določi pristojni organ občine, znižano za morebitno subvencijo, je dolžan izvajalec javne službe javno objaviti na svojih spletnih straneh oz. na krajevno običajen način.
- Cena posamezne javne službe v občini, ki ima istega izvajalca javne službe, ne sme biti različna.
- Cena oskrbe s pitno vodo je sestavljena iz omrežnine in vodarine.
- Omrežnina na področju oskrbe s pitno vodo, ki se obračunava glede na zmogljivost vodovodnega priključka, vključuje poleg stroškov amortizacije in zavarovanja javne infrastrukture, ter stroškov odškodnin in nadomestil za zmanjšanje dohodka iz kmetijstva, ter stroškov financiranja, dodatno tudi stroške obnove in vzdrževanja priključkov in plačil za vodno pravico. Spremenjena so tudi razmerja (količniki) za določitev omrežnine glede na premer posameznega priključka ($\frac{1}{2}$ in $\frac{3}{4}$ priključki imajo enak izhodiščni faktor).

- Tudi omrežnina na področju odvajanja in čiščenja odpadne vode se obračunava glede na zmožljivost vodovodnega priključka in vključuje stroške amortizacije za izkoriščeni del javne infrastrukture, stroške amortizacije javne infrastrukture, stroške odškodnin in stroške financiranja javnih služb odvajanja in čiščenja.
- Občina je dolžna izvajalcem javnih služb obračunavati najemnino za vso javno infrastrukturo, ki je potrebna za opravljanje javne službe, najmanj v višini obračunane amortizacije po predpisanih stopnjah.
- Uporabnike lahko bremeni le tisti del najemnine (omrežnine), ki je sorazmeren z zmožljivostjo infrastrukture, ki je namenjena uporabnikom javne službe, zato je potrebno določiti vrednost in obseg javne infrastrukture, ki se uporablja za izvajanje storitev javnih služb in tudi največji donos na vložena sredstva. Stopnjo izkoriščenosti zmožljivosti javne infrastrukture najmanj enkrat letno ugotavlja pristojni soglasodajalec za to infrastrukturo po ZGO.
- Cena vodarine in cene storitev odvajanja in čiščenja odpadne vode, se obračunavajo glede na porabo pitne vode.
- Če ni mogoče ugotoviti količine dobavljene pitne vode, se upošteva normirana poraba.
- Če pristojni organ občine potrdi ceno, ki ne pokriva upravičenih stroškov javne službe, mora razliko občina pokrivati kot subvencijo iz proračuna.
- Zakonodajalec je predpisal tudi kazni za primere neupoštevanja določil uredbe.

V predlaganem Elaboratu so cene izračunane po določenih veljavne Uredbe o metodologiji za oblikovanje cen obveznih občinskih gospodarskih javnih služb varstva okolja. V elaboratu so skladno z veljavno metodologijo, izračunane in predlagane tudi cene storitev, povezanih z greznicami in MKČN, pri čemer so glede na stanje v posameznih občinah v izračunih upoštewane predpostavke in omejitve, kot je to razvidno iz vsebine elaborata.

Namen Elaborata je predvsem v ugotavljanju ustreznosti obstoječih cen, glede na stroškovne cene preteklega obdobja, ter v ugotovitvi in izračunu potrebnih cen komunalnih storitev, ki bodo pokrivalo upravičene stroške javnih služb.

Vse stroškovne (obračunske), obstoječe (zaračunane) in potrebne (predračunske) cene, s potrebnimi in predpisanimi izračuni in primerjavami, so razvidne iz elaborata, s katerim JP Prlekija predlaga pristojnemu organu občine potrditev potrebnih oz. predračunskih cen javnih služb.

Pristojni organ občine lahko nepridobitnim uporabnikom po posebnem sklepu odobri subvencijo cene javne službe, kar pomeni da nepridobitni uporabniki plačujejo za posamezno storitev javne službe ceno, ki je nižja od predračunske cene, pri čemer občina v takem primeru razliko mesečno subvencionira iz svojega proračuna. Za uporabnike izven območja občine, lahko pristojni organ občine potrdi drugačne oz. tržne cene storitev javnih služb, ki poleg predračunske cene, ki pokriva vse stroške, obsegajo dodatno zahtevan donos, s tem da tako pridobljeni dodatni prihodki od tržne dejavnosti in uporaba javne infrastrukture za tržne dejavnosti, sorazmerno razbremenjuje javno službo.

Občinski svet ima torej po veljavnih predpisih kot pristojni organ občine pristojnost in odgovornost odločanja o cenah javnih služb, pri čemer predpisi določajo tudi obveznost sorazmernega subvencioniranja nekritih upravičenih stroškov v primeru, da občina ne potrdi cen javnih služb, ali potrdi cene ki so nižje od potrebnih predračunskih cen in ne pokrivajo upravičenih stroškov.

Spremenjena metodologija za oblikovanje cen javnih služb ima namen v tem, da lokalne skupnosti po svojih izvajalcih javnih služb sproti in ustrezno poskrbijo za svojo gospodarsko javno infrastrukturo oz. njeno obnovo in vzdrževanje ter za dolgoročno zagotavljanje javnih dobrin občanom v ustrezni količini in kvaliteti. Uveljavitev vseh navedenih sprememb je logična posledica dolgoletne zamrznitve cen komunalnih storitev, ki je povzročila dezinvestiranje javne infrastrukture

in amortizacijsko vrzel, saj bi nadaljnje odlaganje še povečalo razkorak med potrebami in možnostmi, ter poznejše še težje reševanje nastalih neskladij.

Nova uredba je torej pomembno spremenila pogoje in način izračuna cen oz. tarif za uporabo javnih dobrin, ki bi jih že bilo potrebno uveljaviti in pričeti izvajati v vseh občinah - posebej v občinah, ki so ustanoviteljice JP Prlekija in jih povezuje Podsystem C, saj bo omenjeni projekt imel za posledico bistveno povečanje vrednosti javne infrastrukture in zaradi tega tudi bistveno povišanje cene omrežnine na področju oskrbe s pitno vodo.

Upravljanje in vzdrževanje skupne infrastrukture zahteva, da vse občine zagotavljajo enotne in kompatibilne tehnične rešitve, kakor tudi enak standard in pogoje vlaganj v javno infrastrukturo ter vzdrževanje infrastrukture, v ta namen pa tudi poenotenje cenovne politike in tehničnih pogojev. Samo tako bo mogoče dosegati cilje projekta, pri čemer je eden odo ciljev projekta tudi enotna cena.

Na višino cen javne službe oskrbe s pitno vodo bo na območjih občin, ki jih združuje Sistem C omenjeni projekt vplival bistveno:

- Investicija (Sistem C) bo imela za posledico bistveno povečanje vrednosti gospodarske javne infrastrukture, namenjene oskrbi s pitno vodo (približno trikratnik obstoječe vrednosti te infrastrukture), v posledici bodo sorazmerno večji stroški omrežnine, seveda pa tudi stroški storitev javne službe. Skokovitemu porastu stroškov, bo v počasnejši dinamiki, sledilo povečanje števila odjemnih mest in količine opravljenih storitev (prodane vode), ki po naši oceni zdaleč ne bo sorazmerno s povečanjem stroškov. V začetku, oz. po zaključku investicije, bo zato potrebno povišanje cen zelo veliko, v poznejših letih se bodo cene postopoma nekoliko zmanjšale. Najbolj občuten bo porast cene pri omrežnini, nekoliko manjše bo po naši oceni potrebno povišanje vodarine.
- V grobem velja okvirna ocena, da bi se takoj po zaključku investicije v povprečju cena omrežnine potrojila, cena vodarine pa podvojila. Seveda pa bo porast cen v posameznih občinah različen – odvisno od obstoječih cen in od deleža investicije, ki odpade na posamezno občino in se bo preko vrednosti nove infrastrukture odrazil na ceno, odvisno pa tudi od tega, koliko novih uporabnikov bo v posamezni občini možno priključiti na javni vodovod (s čemer se bodo fiksni stroški lahko razdelili med več uporabnikov in bodo na enoto uporabnika lahko nižji). Pomembna bo tudi dinamika priključevanja.
- Postavlja se tudi vprašanje, kdaj in kakšne cene bodo potrdile posamezne občine.
- Izvajalec javne službe se zavzema za enotno upravljanje Sistema C in enotno ceno javne službe na celotnem območju Sistema C – razlogi so v tem, da se bo le tako lahko zagotavljala ustrezna učinkovitost (ekonomija obsega), preglednost, kompatibilnost, racionalnost v organizaciji procesov (brez oz. s čim manj podvajanja), stroškovna učinkovitost,...
- Ocenjujemo da enotna cena za Sistem C ni vprašanje, pač pa je le vprašanje časa, oz. vprašanje kdaj bodo občine dosegle dogovor v tem, da zastavijo enotno, dolgoročno racionalno in učinkovito politiko izvajanja javnih služb
- Občine, ki so vključene v sistem C za enkrat nimajo enakih pogledov niti na vprašanje upravljanja Sistema C, niti na enotno ceno javne službe.
- Velja ocena, da bodo zaradi znatnega povišanja cen javne službe po zaključku projekta Pomurskega vodovoda Podsystema C, občine v glavnem primorane uporabnikom subvencionirati ceno javne službe.

Elaborat je pripravljen v skladu s predpisano metodologijo in je bil v zahtevanem roku posredovan tudi Ministrstvu za okolje in prostor.

Javno podjetje Prlekija

Javno podjetje Prlekija d.o.o.

Babinska cesta 2a 9240 Ljutomer
Tel.: 02/58 58 240 Fax: 02/58 58 248
E: info@jp-prlekija.si I: www.jp-prlekija.si

Posredovano:

- *Naslovniku*
- *Ministrstvu za okolje in prostor*
- *Arhiv - tu*